

ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ

КЛАС 6

ДАТА на 26 березня 2022

УЧИТЕЛЬ Н. Лозинська

Читання: „Ватра” с. 84-86. „Люкiм”, „Терша”
„Льоканя” — усно вiдповiдати на запитання с. 86.
Вправа с. 86 — письмово.

„Наша хатка” — 4, 5, 6 — оповiдання — вчити
переказати.

Мова: „Ватра” с. 126-127. Тришiмкник, сполучник.
Вправа 42 (а, б) — письмово.

Усторiя „Червонокаменна”

ОЙ, У ЛУЗІ ЧЕРВОНА КАЛИНА

В 1914 р. вибухла перша світова війна. В австрійській армії, що воювала проти Росії, організувались окремі українські відділи під назвою Українські Січові Стрільці (скорочено: УСС). Українські Січові Стрільці, хоч і входили в склад австрійської армії, боролись не за Австрію, а за волю України, що виразно висказане в словах прекрасного стрілецького гимну „Ой, у лузі червона калина”. Ця пісня була знана в Україні ще за часів Богдана Хмельницького. Українські Січові Стрільці її оновили й додали до неї нові слова.

Про те, як „Червона калина” ввійшла в життя між УСС-ами, пише автор трьох останніх її строф, колишній старшина УСС-ів, Григорій Трух, тепер о. Андрій, Чина Святого Василя Великого.

Одного дня місяця серпня 1914 р. ми мали в місті Стрию¹) збірку на площі Бурси Педагогічного Товариства на передмістю на Ланах. Ми довго стояли в рядах „на спочинь” і чекали дальших наказів. Стоячи так, я почув, як мій сусід у ряді, службовик Української Каси в Стрию, Іваницький, підспівував собі гарну пісню, що мені дуже сподобалася. Її він навчився від артистів львівського театру „Української Бесіди”. На мою просьбу він переспівав мені кілька разів одну строфку тієї пісні, і я вивчив її напам'ять.

Слова тієї пісні, що мене так захопила, були: „Ой, у лузі червона калина похилилася, чогось наша славна Україна зажурилася”. Оці слова так дуже підходили до тодішнього нашого положення і так живо висказували всю нашу стрілецьку ідею, що я повторяв їх собі раз-у-раз, а як наступного дня ми вийшли знову на вправи, я сів перед бурсою і склав іще три додаткові строфи, що разом створили ту славну вже сьогодні „Червону калину”.

Мабуть, ще того самого вечора після вправ я уставив стрільців на площі бурси в чотирикутник і почав учити їх співати „Червону калину”. Так було кілька вечорів. А що „Червона калина” захопила решту стрільців так само, як мене, то незабаром по Стрию розходився гомін першої стрілецької пісні: „Ой, у лузі червона калина похилилася...” Слова: „Машерують наші добровольці у кривавий тан визволяти братів українців з московських кайдан”, пригадували нам щодня найближчу мету нашого стрілецького здвигу, а бадьорий тріум-

фальний рефрен: „А ми нашу славну Україну гей-гей розведемо” підносив нас на душі, розгрівав нам молоде серце любов'ю до України і поривав до жертви за її волю.

Тієї „Червоної калини”, що так захопила була моє серце і що її від мене перебрати, як дорогоцінний скарб, мої побратими-стрільці у Стрию, ми вже не забули й ніколи не перестали співати. Ми співали її в Стрию, співали в Карпатській Україні, ми взяли її з собою в похід у Східну Україну. З літами ми почали співати в Галицькій Землі і по всій Україні, а з колишніми УСС-ами й іншими переселенцями „Червона калина” прибула до Канади й Америки, Бразилії, Аргентини й до всіх країн світу, куди залітали українські журавлі... за хлібом, за волею, за кращою долею.